

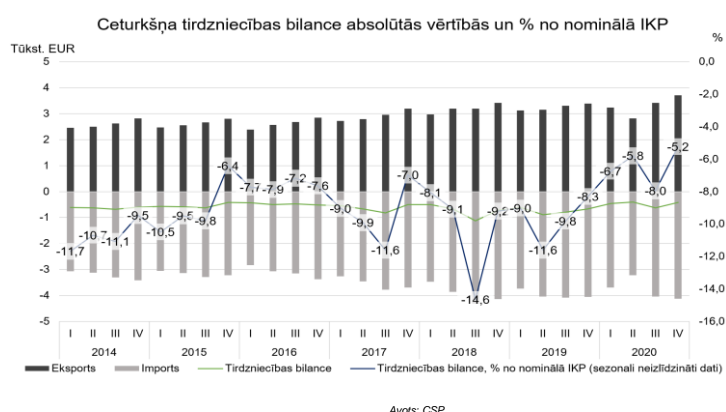
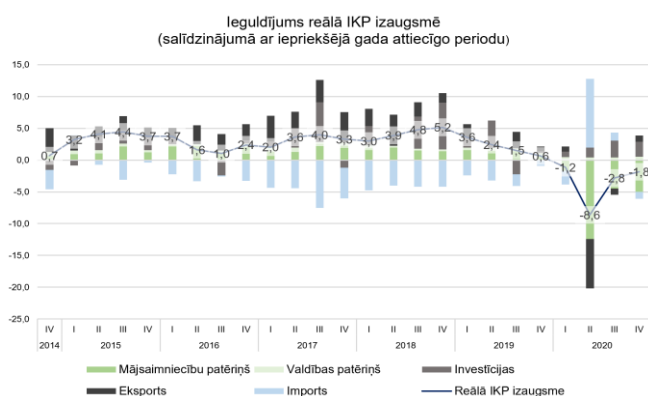
Fiskālās disciplīnas
padome

2020. gada IV ceturkšņa makroekonomisko rādītāju monitorings

IKP faktiskajās cenās 2020. gada IV. ceturksnī bija 7,534 mljrd. eiro, nominālā IKP kritums sasniedza 1,4%, reālā IKP kritums bija 1,8%. Lielākā negatīvā ietekme uz IKP ir bijusi mājsaimniecību patēriņam (-5%), pozitīvs devums bija investīcijām (2,4%), valdības patēriņam (0,5%) un eksportam (1%). Patēriņa cenas IV. ceturksnī saglabājās deflācijas diapazonā (-0,6%). Makroekonomikas prognozes pret izpildi 2020. gadam kopumā vērtējamas kā konservatīvas. Gada reālā IKP izpilde par 3,4%p. pārsniedza prognozēto, nominālā IKP izpilde par 3,8% punktiem pārsniedza prognozēto, inflācijas prognoze izpildījās, bet deflatora prognoze par 0,6%p. pārsniedza prognozi.

Makroekonomiskie rādītāji (sezonāli izlīdzināti)	2018 faktiskie dati				2018	2019 faktiskie dati				2019	2020 faktiskie dati				2020	Prognoze (15.06.2020 ²)				2020 g. Izpilde /prognoze
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV		2020	2021	2022	2023	
Reālā IKP izaugsme	3,0%	3,9%	4,8%	5,2%	4,0%	3,6%	2,4%	1,5%	0,6%	2,0%	-1,2%	-8,6%	-2,8%	-1,8%	-3,6%	-7,0%	5,1%	3,1%	3,1%	Augstāk par prognozēto
Nominālā IKP izaugsme	7,0%	7,9%	8,7%	9,2%	8,1%	7,2%	5,3%	3,6%	1,9%	4,4%	-0,1%	-9,5%	-3,1%	-1,4%	-3,6%	-7,4%	6,5%	5,3%	5,2%	Augstāk par prognozēto
Inflācija (patēriņa cenas)	2,0%	2,4%	2,9%	2,9%	2,5%	2,9%	3,3%	2,9%	2,2%	2,8%	1,9%	-0,4%	0,0%	-0,6%	0,2%	0,2%	1,2%	2,0%	2,0%	Prognoze izpildās
IKP deflators	3,7%	3,8%	4,1%	4,0%	3,9%	3,4%	2,7%	2,1%	1,3%	2,3%	1,1%	-1,0%	-0,2%	0,3%	0,1%	-0,5%	1,3%	2,0%	2,0%	Augstāk par prognozēto

Avots: CSP, FDP, FM

Ekonomiskās attīstības priekšrocības 2020. gada IV ceturksnī

Apstrādes rūpniecības produkcijas izlaide 2020.g. IV ceturksnī pieauga par 7,4%, salīdzinot ar 2019.g. IV ceturksni. Pozitīvu piesaistīšanu pieaugumā deva koksnes izstrādājumu ražošana (izņemot mēbeles), kurā izlaide pieauga par 4,2%, ķīmisko vielu un produktu ražošana – pieaugums 0,5% un nemetālisko minerālu produktu ražošana – pieaugums 0,1%. Lai gan apstrādes rūpniecība uz Covid-19 krīzes fona ļāva saglabāt ekonomisko aktivitāti un mazināt lejupslīdi, atsevišķi segmenti tajā cieta. To skaitā IV ceturksnī bija pārtikas ražotāji, kuru izlaide kritās par 0,2% un gatavo metālizstrādājumu ražošana, kuras izlaides kritums -0,1%.

Eksporta apjoms IV ceturksnī pieauga par 9,6%, salīdzinot ar 2019. gada pēdējo ceturksni. Par 7,3% pieauga eksporta apjoms uz ES valstīm, bet 2,1% uz citām valstīm. 2020. gada nogalē ievērojami pieauga koksnes un tās izstrādājumu eksports uz Dāniju un Apvienoto karalisti. Salīdzinot ar 2019. gada novembri, šo preču eksports uz Dāniju pieauga par 42%, bet uz Apvienoto Karalisti par 59%, savukārt decembrī koksnes eksports uz Apvienoto Karalisti pieauga par 126%, kas skaidrojams ar aktivitātēm pirms Brexit noslēguma.

2020. gada IV ceturkšņa dati liecina par kravu pārvadājumu apjoma pieaugumu pa ceļiem (11,7%), kas skaidrojams daļēji ar apjomīgu koksnes eksportu gada pēdējos mēnešos, un aktīvu preču piegādes pakalpojumu izmantošanu, ko izraisīja mazumtirdzniecības veikalu apmeklēšanas ierobežojumi.

Ekonomiskās attīstības ierobežojumi 2020. gada IV ceturksnī

Neskatoties uz kravu pārvadājumu pieaugumu IV ceturksnī par 0,05%, kurā lielākā ietekme bija pārvadājumiem pa ceļiem, dzelzceļa pārvadājumu apjoms IV ceturksnī kritās par 11,7%, kā arī par 22,9% kritās ar jūras transportu nosūtīto un saņemto kravu apgrozījums Latvijas ostās.

Š.g. IV ceturksnī novērota deflācija, vidēji patēriņa cenu līmenis samazinājās par 0,6%. Tomēr patēriņa cenas nav samazinājušās vienmērīgi. Cenas kritās apdrošināšanai, izmitināšanas pakalpojumiem, personisko transportlīdzekļu ekspluatācijas izdevumiem. Samazinājās arī mājokļu īres maksa un elektroenerģijas, gāzes un cita kurināmā izmaksas. Vienlaikus patēriņa cenu indeksa pieaugums vērojams ambulatoro pakalpojumu un sociālās aizsardzības segmentos, kā arī atsevišķām pārtikas produktu grupām.

Saskaņā ar CSP datiem² 2020. gada IV ceturksnī, salīdzinot ar III ceturksni, bezdarba līmenis ir samazinājies par 0,5% punktiem un bija 7,9%. IV ceturksnī bezdarbnieka statuss bija 75,6 tūkstošiem iedzīvotāju, kas ir par 5,8 tūkstošiem jeb 7,1% mazāk nekā III ceturksnī. Tomēr gada griezumā aina ir mazāk optimistiska, 2020. gadā, salīdzinot ar 2019. gadu, bezdarbnieku skaits ir palielinājies par 17,4 tūkstošiem jeb 28,4%. 2020. gadā kopumā bezdarba līmenis Latvijā bija 8,1%, kas ir par 1,8% punktiem augstāks nekā 2019. gadā.

Mazumtirdzniecības apjoms IV ceturksnī kritās vidēji par 0,4% un straujākais kritums novērots decembrī (-4,5%), ko izraisīja stingrie Covid-19 ierobežošanas pasākumi un speciālu preču grupu tirdzniecības ierobežošana.

Strādājošo bruto darba samaksa 2020.gada pēdējā ceturksnī pieauga par 6,7%, pie tam par 7% pieauga darba samaksa privātā sektorā un par 5,8% sabiedriskā sektorā. Tomēr, saskaņā ar CSP³ padziļināto izpēti, COVID-19 pandēmijas krīzes ietekmē 2020.gadā, salīdzinājumā ar 2019. gadu, algoto darbinieku skaits, pārrēķināts pilnā slodzē, valstī kopā samazinājās par 29,3 tūkst. jeb 3,9%. To ietekmēja darbinieku atļaišana, darba slodžu samazināšana un pilnas slodzes darbinieku skaita kritums izmaksāto dīkstāvju pabalstu dēļ.